

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ И. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Свай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 3 краиц, за трипутъ. № 94.

Съ концемъ овога месеца свршуе се *трећа четвртъ* пренумераціе на ШУМАДИНКУ. Ко одъ почитаемы ГГ. Читателя и унапредакъ овай листъ држати жели, а или съ почетка за целу годину, или о Петровудне за ово друго полгодіе платіо ніе : тога учтиво умолявамо, да изволи съ првимъ делижансомъ послати н о в ц е за идуће ново тримесечіе, како му се небы брови прекидали. Равнимъ начиномъ умолявамо свакогъ, кои што Учредничеству давати има, да му то съ првимъ делижансомъ послати изволи. У.

А М О Р Ъ.

(Анакреонтика)

Край студенца на комену,
Седила Венера,
Прегледаюћ' цветный венаць,
Што іой любовь сплела — ;

И съ ньоме Любимко,
Тай несташный врагъ;
Кои вріе трагъ;
Стреля згодно
Срце јадно
Иза цбуна руже,
Ил' бокора цвећа;
Любећи се туже,
Да имъ срце врећа —

Опетъ намъ е вражчићъ благъ —
А надкада врло драгъ — — ?

Брилянць, Невенъ, за те венце,
Брале су Милине —
И тражећи польско цвеће,
Обишле доливе;

До Венере ружа,
Аморъ оде там' —
Том' бокору самъ;
Текъ увати
Ста . дрктати,

Па ручице пружа;

Милинама скаче :

„Убоде ме ружа!“

И поче да плаче.

Тулъ свой баци и стреле
Одъ ранице те едне — — !

* * *

Смешећи се погледала

Майка му Венера,

И раницу загледала,

Венаць далъ плела —

Милине му веле :

„Болећ' злоћо! садъ ?

Рана шала

Ние мала — !

Ружа тріѣ има,

Ал' опетъ не боде,

Као што стрела твоя,

Кадъ дође до згоде!

Ерѣ, несташко , твоя ћудъ,

Страшно мучи млогу грудъ!“

М. Ж.

РУКОПИСИ ПРОТЕ МАТИС НЕНАДОВИЊА.

(Продужено)

Живковићъ изађе повисоко и оде сувимъ у Оршаву, а мы дођемо водомъ на скелу у Оршаву; алъ ето ти

Живковића и едног Србина Обрштра. Пытамо се мы опетъ са Живковићемъ као са непознатимъ, износимо наше альяне, али мало смо и имали. Пыта насъ Обрштеръ: Попо, а ко Бог'-да вы? — кажемъ да оћу у велику бугарску Трnavу, кодъ владике Данила, кои е быо у Шабцу, а я нѣговъ ѣаконъ остао, пакъ садъ Срби су съ Турцима у кавзи зато оћу да идемъ кодъ могъ владике. — „Лепо лепо, — настави Обрштеръ — а зашто неидешъ преко Турске? Кажемъ да несмемъ одъ Турака, но оћу преко Влашке. Пыта Протића куда ће онъ. Протићъ каже: Имао самъ ортака пакъ побегao у Влашку и однео ми рачуне. — Добро, а вы брате куда идете? (упыта Чардаклию) Чардаклия заноси рекалски: Я идемъ господине тражити гди-годъ службу, а писао ми е еданъ пріятель да у Яшу има кодъ Чокова служба, зато тамо идемъ. „А одакле си?“ рече Обрштеръ. — И я самъ изъ Србіе — одговори му Чардаклия. — „Да тамо идешъ то вѣруемъ, а да си изъ Србіе ніе истина, твой езикъ ніе србски, и рече — айдте, айдте, да одъ мене не нађете.“

Мы оно наше покупили и у котроманаць одемо. Ту намъ Живковићъ дотера еданъ шаренъ нитовъ врло лепъ, што е за насъ купію; уютру седнемо и на конакъ у Чернець дођемо. Еданъ добаръ трговаць бегенише нашъ нитовъ врло добро, и дае намъ свой полованъ врло тврдъ и якій нитовъ и дае 10 ₰ прѣда, но мы ведамо, волимо да се мы возимо на шарену нитову. Пођемо одъ Чернеца, пола сата одмакнемо докъ у наши лепы каруца еданъ точакъ са свима пасцима сломи се, само главчина остаде; ето ти намъ садъ веселя. Шта ћемо садъ? Ко ће да иде да моли оногъ трговца да садъ трапнимо; садъ е лакше него кадъ е онъ хтео. Извадимъ я 10 ₰ и пошлѣмъ Чардаклию натрагъ, и даде Богъ те онай узе десетъ дуката и наше каруце, а нама даде нѣгове, кое су насъ гдишто съ поправкомъ до Петербурга довеале. Дођемо у Краљво и я кажемъ да се немогу старати еломъ и пивомъ и прочимъ, да све за ны и набавлямъ и плаћамъ, него я ћу давати докле тече новаца а други нека изплаћуе гди што треба; и тако опредѣлимъ Протића Юву да плаћа и води рачунъ, а како нестане я извадимъ те по 20 дуката дамъ му, и опетъ тако.

Дођемо у Букарестъ 14. Септ. (1804) на конакъ. Нађемо росискога конзула и явимо нѣму куда идемо; онъ насъ совѣтуе и каже: овимъ княжествомъ ништа се не бойте, но у Молдавіи гледайте да е што брже пређете. Донесе намъ истый конзулъ одъ Вла-бега Ипсиландія пасошъ — — —

Пошлѣмо по конѣ у мезулану; дођоше конѣи и пођемо. Дођемо у Фокшанъ гди се дѣле ова два княжества, пређемо преко потока у молдованску варошъ. Трефимо башъ у меану, кою држе два Србина, неки Петаръ Буюклићъ изъ Ужица и Никола Карановчанинъ, кои се ту молдованкомъ и ожеио, оба наши земляци. Мы смо мыслили онде да ручамо па одма далъ да идемо, зато одма ручакъ и наручимо. Кадъ уђемо у собу, али Петаръ Буюклићъ скиде капу пакъ се самномъ у образъ полюби: „Како сте оче прото, кзко е Црный Ђорђе и Яковъ и сва наша браћа? Я се уплаши гди ме човекъ познаде па рекнемъ: Опрости брате, вы се у мене упо-

знаете, а нисамъ прота веће самъ ѣаконъ, а што ме пыташъ за Якова и Црногъ Ђорђа, есамъ ій чуо, али ій незнамъ.“ А Буюклићъ: „А заръ ты мене непознаешъ?“ Кажемъ я да га никада видіо нисамъ, нити га познаемъ. Слуша нѣговъ ортакъ Никола, па каже: Прођи се Петре человека, ты си се упознао. „Нисамъ, Нико нисамъ — него Прото! зашто свое име крѣшъ, ниси ли ты покойногъ княза Алексе синъ изъ Бранковине, ниси ли ты онай, што си у моіой кући ноію, кадъ си одвео девојку изъ Ужица за твога кума Юксу Пріепольца, и знашъ какавъ ти добаръ ѣогать беаще. Неври се, небой се, тврда е вѣра пре ћу я умрети него вы; ова два брата незнамъ, али тебе познаемъ, и садъ знамъ куда идете и шта носите, и я ћу се на ваша писма подписати, па ако што вама буде нека и я погинемъ, доста наше браће и у Србіи гине.“ Я единако ѣутимъ и одричемъ. Зовну га Никола напољ и онъ изађе. Онда Протићъ и Чардаклия рекну мени: Ако га познаешъ зашто се некажешъ, може се човекъ разлютити пакъ намъ пакость учинити. Кажемъ я: да е све онако као што онъ говори, и я нѣга добро познаемъ; али безъ нашегъ договора нећу да се кажемъ. Кажи се, веле они, кажи. Уђе опетъ Петаръ, я устанемъ и загрлимъ га па се полюбимо, и сви се излюбимо, пытамо се и дуго разговарамо.

Докъ мы ручасмо, дотле посласмо Николу Карановчанина, да намъ пасошъ подпише и на пошти конѣ узме. Никола пасошъ подпише, али вели нема коня на пошти, мораю се чекати. Узе Протићъ пасошъ па съ Николомъ опетъ на пошту, кадъ тамо пуна штала коня а они кажу да нема коня; то ние чистъ пасоа. (Валя я то да знате да е Ипсиланди, влашкій бегъ, приврженикъ Росіи а Мурузъ молдавскій Турцима). Уплашиемо се мы, зашто бы они говорили да нема коня, а коня у штала пуно, и нама ій недаду. Опетъ оде Протићъ, онъ зна влашки, иште конѣ, а они кажу: нема коня сутра до подне. Мы се іюште већма забривемо. Но Буюклићъ рече: небринте се я ћу то уредити, оде и нађе проста кочіяша, поскупо га погоди, іюште му толико обрече кадъ насъ на прву пошту одвезе, да на пошти каже: да га е пост-майсторъ погодио до прве поште да насъ одвезе, ербо у Фокшану ніе было коня. И тако ти мы душло платимо и у два сата ноћи пођемо изъ Фокшана до прве поште побрзо тераюћи. Дођемо одъ Фокшана на прву пошту, нашъ кочіяшъ каже да га е Пост-майсторъ погодио донде и платію му. Одатле узмемо пошту и што брже одъ поште на пошту терамо, даюћи кочіяшима добре напоинице. Дођемо предъ мракъ у Яшъ и у конакъ ѣгенерал-конзула у авлію сиђемо. Одемо нѣму у собу; мало постоимо, и на нѣгова пытаня: како е на Врачару, одговарамо. Мало затимъ, зовну ѣгенераль свога слугу и запыта: готови лошади? (конѣ). Готови, одговори слуга. — Готовъ пашапортъ? „Готовъ ваше Превосходительство“ одговори му опетъ слуга. Затимъ окрете се нама; „Есть у васъ бумаги? (артія)“ „Есть“ одговоримо мы. „Давайте!“ Дамо му мы прошенія и онъ намъ рекне: „Вы бумаги за границомъ у карантину Могилѣвъ будете получить, счастлива дорога!“ — Мы му кажемо да смо ради онде (у Яшу) преноћити и одморити се. На то конзулъ: Нельзя ночевать, надобно што скоріе бѣгать

за границу, чрезъ Днѣстръ, и теперь (одъ садъ) будете се звать молдовански купци, росиски поданици.“ И ту насъ е у свой пасошъ записао: молдовански купци, росиски поданици. — Мы што брже одъ поште до поште терамо. Дођемо на Днѣстаръ према Могилъву, а тамо стои лађа, мы хотѣсмо нашъ интовъ у скелу да увучемо, но еданъ чиновникъ рече: пойдите вы а коляску потомъ будемъ превести. Осташе наша кола и богажа, а мы сами у чамцу пређемо у Могилевъ у карантинъ. Текъ мы излазимо изъ чамца, а дотрча петъ молдовански момака на коньма онамо на обалу, вичу и пытаю: гди су они люди чія е ово коляска нека пређу да ѿ видимо. Оде еданъ чиновникъ руски, и каже имъ да су ово поданици руски а молдовански купци, и тако се они врате. После онай чиновникъ нама каже: да су за нама трчали, да насъ поватаю, и да су насъ са ове стране стигли да бы насъ вратили у Яшъ, и Богъ зна шта бы одъ насъ было. Зато е ѿ генерал-конзулъ одъ насъ бумага и узео, ако бы насъ уватили, да се прошенія спасу, и зато намъ не дао у Яшу ноћити, но брже да бегамо за границу. Мы то вече уђемо контромацирати, а прекосутра наше бумаге по куриру дођу намъ у руке.

(продужиће се)

М р т в ы й Г о с т ь .

(Продужено)

XVII.

Управитель, човекъ безъ никакве предрасуде и суевѣрія ипакъ е некако ту ноћъ рђаво спавао. Бръ ноћу было при месечини или звезданой светлости, было при оскудици сваке светлости, промени се некако савъ изгледъ несамо е поляшиѣтъ света или природе него и унутрашня природа човечія. Човекъ е побожнѣи и на верованѣ необычногъ, редкогъ, страовитогъ и чудноватогъ склонитатѣи, па ма колико се томе премудрый умъ човеческѣи противѣио. Умъ е нашъ дневно сунце людске природе, кое са своѣомъ светлосћу све озарава и аснимъ чини; вѣра нашега чувства и сила уображavanja есте ноћный месяцъ людске природе, у чѣмъ несталномъ светлוצаню и чаробной тамно-бледой светлости свашта чудновато изгледа. — Кадъ е садъ управитель прошао крозь сву повѣсть, съ коѣомъ се цела варошь о мртвомъ госту занимала, и сравнѣио съ нѣомъ време и часъ, у кои се господаръ Петловићъ появио, нѣговъ стасъ, нѣгово бледо лице, нѣгово ношиво, нѣгове разкошне дарове, нѣговъ начинъ брзогъ, повѣрителногъ познанства са невестама — еръ и Милица текъ што се нѣе была изпросила, а и приповедка о девойки Кумриѣ имала е у ствари нешто подозрительности у себи. — све ово морало е баръ здраво у очи пасти. Девойка Кумриѣ заѣста е полицейномъ служителю признала, да е црный гость ѿште вечеракъ кодъ нѣ у дуђану быо и неку маленкость купѣио; но то е было већъ у сутонъ, пре тога никадъ; што се пакъ тиче напоменути стражнѣи врата, о нѣима нѣе дала ни споменути. Ово е опетъ чуо управитель одъ свога полицейногъ служителя, што га е наводило на свакояке чудновате мисли.

За каквогъ простогъ лажрдѣяша никако нѣе онъ могао црногъ, високогъ господара држати; за каквогъ е онъ сувѣше озбилянъ изгледао. А и нѣгови дарови были су одвѣше драгоцѣни, него да бы съ нѣима само шалу збѣио съ лепотицама у Н—Б . . . Господаръ Мирковићъ, иначе заклетый непрѣитель свакогъ суевѣрія, приповедѣио е управителю толике чудноватости и толико му се наждао, да е овай на свакој начинъ немирну ноћъ имати могао, докъ е то овако то онако о нѣима главу разбѣио.

пште пре, него што е полицейный служитель по заповести управительвой до Крста отишао, приповедали су му люди на улицѣ, да е мртвый гость са своѣмъ служителѣмъ као сенка изчезао, и нико незна куда? Онъ нити е кола, ни конѣ нити особитый подвозъ узео, нѣе ни на едну капѣио варошку изишао, па ипакъ нѣе га нигди было. То су потврдили е речи угостителя кодъ Крста, кои е полицейногъ момка узео у собу, у коѣой е мнимый послодаръ Петловићъ обитавао. У нѣой е было све у наибольшъ поредку, башъ као да нико нѣе у нѣой ни живѣио; кровати недирути, столице на своѣмъ месту; никакавъ сандукъ, никаква узица, никакво парче папирића — никаквогъ знака, никаквогъ трага! Само на асталу была е подпуна изплата за угостителя у тврдѣмъ талирѣма, но кои се овай, по своѣмъ благоразумѣио, ни дотаћи нѣе смео.

„Нека узме ѣаволске новце, ко годъ оће!“ рече угоститель: „Свакъ зна да у нѣима нема благослова. Да ѿ метнемъ у сандукъ, постаће смрдливо ѣубре. Я ѣу ѿ поклонити сиротинѣи варошке болнице; мени никако нетребаю.“ Онъ преда те тврде талире полицейномъ служителю, кои ѿ у болницу одпети мораде.

Гласъ, како е мртвый гость напрасно изчезао; са свѣима узгредѣицама, разпростре се одма по целомъ Н—Б . . . И господѣиъ и госпоѣ Мирковићъ текъ што су изъ постелѣ устали, чуше то одъ служавкѣи, а мало затѣиъ и одъ кнѣиговодителя и одъ настойника.

„Чудо!“ рече господаръ Мирковићъ своѣой госпоѣи: „Шта велишь ты садъ на то? мени е мило, што е одлирио. Да ли ѣешъ веровати, да то зѣе чистъ посао? Я ти кажемъ, да то никадъ нѣе быо сынъ мога старогъ прѣятели, господара Петловића. Ко бы ѿште тако лудѣиъ сказкама, таквоѣ несмыслености и прочая веровао, кадъ небы то са собственѣмъ очѣима видѣио!“

Госпоѣ Мирковићка наведе неке разборите сумнѣи противъ извѣстѣи служавкѣи и кнѣиговодителя. Пошло настойника до угостителя кодъ крста, но кадъ се и овай врати, потврди све савршено. Госпоѣ Мирковићка смеѣла се чудеѣи се свему томе, и нѣе умела ништа выше противногъ навести. Само што е мислила, да се то мора како другѣе изяснити, еръ се на своѣи здравый разумъ неможе овомъ приликомъ ослонити.

Нажданпуть уздрѣе се господаръ Мирковићъ као у правомъ смртномъ страу, и тако побледи, да се госпоѣ Мирковићка за нѣга плашити почне. Бръ дуго нѣе могао, или заръ нѣе хтео, ништа говорити.

Напоследакъ рече онъ са слабымъ, неизвѣстнымъ гласомъ: „Мати, кадъ е едно истина, то може и друго истина бити.“

— Шта то, за име божіе?

„Мыслишь ли, да Лето сава јоште спава? Мы смо већ одавно будни были јоште у кревету, да ли си одъ нѣ у споредной соби чула на найманій гласићъ, ма какавъ ходъ, или макаръ да се столица помакнула?“

— Шта говоришь то, тато, вальда нећешъ слухити, да е дете. . .

„Али кадъ е едно истина, може и друго — ухъ, та то бы страшно было! Мати, я немамъ срца да одемъ видети.“

— Како то? чы мислишь . . .“

„Но да, да јой е шія заврнута!“
(продужиће се)

М Р В И Ц Е.

— У месту некомъ была е една крчмарица, коя никадъ ние езика у уста увлачила, него се све еднако фалила, како она никадъ ниучемъ ние была преварена, и како се тврдо у свою память узда, да е никадъ нико и неће преварити. Ово дочуе еданъ шальивацъ, па се изда, да онъ као трговацъ путуе, и дође кодъ нѣ у крчму, да ту неколико дана пребуде докъ трговину свою несврши. Тако еданути приповеди онъ, како знаде много вештина и како уме да направи, да изъ едногъ бурета, у комъ е ма како слабо бело вино, кадъ онъ две рупице пробуши, мора да тече на одну рупицу прекрасно яко бело, а на другу, прекрасно яко црно вино. Но буре, рече, да мора бити пуно као око, и после на те рупице даће таково двојко вино тећи докле кацлице у бурету трае. Крчмарицу почне колкати любопытство и она зажели да то види, па ватрено замоли трговца, да јой то знанѣ свое покаже, и онъ јой обећа. Трећій данъ кадъ никога осимъ крчмарице ние кодъ куће было, позове е гостъ у подрумъ да јой вештину свою покаже, и заште да му она каже кое е буре пуно, и крчмарица то учини. Трговацъ узме бур-

гио и пробуши съ едне стране рупицу и каже крчмарици, да она за еданъ часакъ рупицу ту са своимъ прстомъ затвори. Затимъ прође съ друге стране, па и тамо пробуши рупицу и заповеди јой, да и ту съ прстомъ одъ друге руке затвори, докъ онъ еданъ часакъ чепове ненаправи. И тако е она садъ доста добро руке свое развухи морала, да и едну съ едне и другу съ друге стране бурета рупицу затвори. Затимъ трговацъ изиђе да направи чепове, али онъ наместо тога узме свое ствари и олади. Тако е дакле добра ова крчмарица у томе положенію до саме ноћи, докъ јой мужъ дошго ние, растегнута око бурета, време провести морала. Трговацъ е истина свуда траженъ быо, али бадава, како онда тако и лане.

— Три путника дођу у гостионицу едну на конавъ, гди е само еданъ креветъ быо, и тако нађу се у забуни, кои бы одъ нѣи у креветъ легао, а да се други уверѣени ненађу. Напоследку запытаю гостилника ко ће лећи. Незамерите, господо, што ћу васъ питати, рече овай, изволите ми найпре казати управо шта е кон одъ Васъ? Првій одговори: да е онъ благородникъ изъ сусѣдне државе, гди е у својой престолной вароши тридесетъ година седіо, па да е садъ збогъ ратны околностей одтуда изгнанъ. Другій одговори: да е онъ као войникъ петъ година у робству лежао. Трећій напоследку одговори да е свештеникъ и да е петнаестъ година у парохіи својой свакоме готовъ на услуги стаю. Дакле, господо моя, настави газда, будући е благородникъ већ тридесетъ година седіо, солдатъ петъ година лежао, а свештеникъ петнаестъ година стаю: те нека свештеникъ креветъ заузме, а други нека се са патосомъ задовољ.

— Старый еданъ господинъ имао е обычай свако јутро мазати главу съ помадомъ. Будаластый нѣгавъ служитель запыта га едаредъ зашто онъ то чини. Зато да сачувамъ косу, будући е већ опадати почела. — После неколико дана нађе господинъ теглу одъ помаде сасвямъ праздну и запыта свога слугу, гди е помада. Я самъ, одговори овай, намазао съ ньомъ вашу бунду, будући еу већ и съ нѣ длаке опадати почеле.

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Ј А.

По „Званичнимъ Новинама“ постављенъ е досад. Архиваръ Суда Окр. Подринскогъ Милосавъ Ђорђевићъ за Рачуноводителя Суда Окр. Гургусовачкогъ, а по својой молби премештени су I. Писаръ Суда Окр. Алексиначк. Стефанъ Чолак-Михайловићъ за I. Писара Суда Окр. Вальвскогъ, а I. Писаръ Суда Округія Вальвскогъ Риста Спасоевићъ за I. Писара Суда Окр. Алексиначкогъ.

* * У Београду 20. Септембра. „Србске Новине“ подъ броемъ 183. донеше намъ едну за нѣи нову вѣсть о налазено соли, коя е вѣсть за насъ већ престарела.

Да може соли у Србији бити, и да е по спољашнимъ знацима и водама заключуюћи има, а нарочито у Окружію Краинскомъ и Црнорѣчкомъ, знало се е већ пре 10 година, гди е се већ и копанъ по предмету овомъ предузимало, и то одъ едногъ Србина, кои е путовао по странымъ земляма, гди се соо добыва. Онъ е поради испитивана ове ствари свой путь изъ Влашке одъ такозовомогъ места Римника-маре, па преко Тргуеште до Дунава, и затимъ држећи се знакова солски показуюћи се на површини, прешао преко Дунава, и увѣрио се, да у Окружію Краинскомъ и Црнорѣчкомъ соли бити мора, заключуюћи наравно по строевима брда, словима камена, и вкусу воде.

Овай е испытатель и ове године писмено извѣстие дао, да соли у наведенимъ окружіама быти мора. По овоме дакле ова стварь за насъ ништа ново ніе, као и то, како се испытивати и тражити треба, а исто тако да и нужды сврдова за дубль истраживанъ соли кодъ насъ има, но само што опыти озбыльно пудеузимани нису, па да се бушенъмъ та соо пронађе и то са манъ трошка. Рѣшителность и повѣренъ међу нами може и са людма нашимъ све учинити безъ свакогъ страногъ дружба.

Осімъ наведены Окружіа увѣравао насъ е нашъ испытатель, да и у другимъ Окружіама отечества нашегъ, судећи по спомянутымъ знацима, соли быти може.

РУСИЯ.

У Варшави 11. Септембра.

Садъ е саобштень и додатакъ царскогъ манифеста у смотреню кралѣвства польскогъ. Овай актъ гласи овако:

„Мы, Божіомъ милости, Александеръ II. царь и самодержаць сверускій, краль польскій и пр. и пр. и пр. даемо свима Нашимъ вѣрнымъ поданицыма кралѣвства польскогъ на знанъ слѣдуюће:

Кадъ смо Мы на данашній свечаный данъ при молитвама къ Свевышнѣмъ Творцу круну Наши предака на главу положили, была е прва наша мысао, као и свакадъ, благостанъ и срећа промисломъ божіимъ повѣрены Намъ народа. Повтораваяћи при светой церемоніи торжественогъ крунисаня завѣтъ, кои смо Мы у време ступаня Нашегъ на престоль предака Наши положили, да ћемо свакадъ као единствену цѣль Наши трудова и стараня имати предъ очима и у виду узвышенъ овогъ благостаня у садашнѣ и у будућа времена: Мы у исто време нисмо могли пропустити, да се не опоменемо догађая последнѣи година, у коихъ теченію одликовали су се Наши вѣрни поданици кралѣвства польскогъ оваквомъ истомъ оданочю в пожертвованъмъ за престоль и отечество, као и остали наши вѣрни поданици.

Не за награду, него за спомень подаруемо Мы свакой племићской породыци кралѣвства польскогъ у лицу нѣовы поглавара ону исту медалю, коя е подарена и рускомъ племству. Она ће се носити о пантльики Св. Владимира на прсима, и остаће по смрти примаоца собственость потомства, и прелазитѣ свакадъ на најстаріе лице. Исту медалю подаруемо Мы такође и свима онимъ лицама офицерскогъ чина, коя су за време последнѣгъ рата была у дѣйствителной грађанской служби кралѣвства польскогъ. Налазећи далъ за добро, да се милости, подобне онима, кое су манифестомъ одъ данашнѣгъ дана подарене царству, разпростру и на наше поданике кралѣвства польскогъ, Мы наређуемо:

Чланакъ 1.) Текуће 1856. и крозъ слѣдуюће три године неће се предузимати регрутиранъ, ако насъ Богъ благослови и дальимъ постоянимъ миромъ, и ако какве изванредне околности неучине неебходимо нужнымъ да се одступи одъ ове наредбе.

Чланакъ 2.) Слѣдуюћи, круни припадаюћи, али іоштѣ непокупльни данци, праптаю се сасвимъ.

а.) За време до 1. Януара 1851. године.

1.) Пређашній и повышеный порезъ одъ иманя свештеника, землѣдржаца и пређашнѣи и садашнѣи спаи.

2.) Такозванный данакъ: Subsidiium Charitativum.

3.) Порезъ одъ оногъ иманя, кое е прешло у притяжанъ приватны лица.

4.) Пређашня и повышена дажня одъ спаилука и духовнички нурія.

5.) Прапта се порезъ на димняке.

6.) Прирезъ одъ меана и млинова.

7.) Заватлскій прирезъ, како поупнѣный, тако исто и повышеный.

8.) Прирезъ за друмове и сплавова одъ извозногъ еспапа преко границе државне.

9.) Трошарина одъ шефера.

10.) Поштански новци одъ времена нѣовогъ прелазка подъ рукованъ државне администраціе.

11.) Прапта се савъ лебаць, кои е изданъ убогимъ жительима, па ніе іоштѣ повраћенъ.

б.) За време до 1. Януара 1853. год.

12.) Трошарина одъ арендарорски исплатны сума.

13.) Трошарина одъ печеня ракіе.

в.) За време до 1. Януара 1855. год.

14.) Личный порезъ придворны чиновника.

15.) Порезъ одъ фамилярны грбова.

16.) Сви десетци, кои припадаю камеральной азни.

17.) Кирия одъ државны зданія по варошима.

18.) Кирие и десетци одъ неопредѣленогъ рока.

19.) Прирезъ на калдру.

20.) Нека такса, названа: допунителна копѣйка.

21.) Данакъ одъ учительски плата.

22.) Дефекти каса рачуноводны чиновника, заедно са дефектима виши чиновника; нарочито за време пређашнѣи управе до 1843. године у патрагъ.

23.) Парнични трошкови.

24.) Вышакъ одъ дрва, свећа и соли за войнике.

25.) Процентни интереси одъ дугова, кои се имаю наплатити.

26.) Издаванъ унапредъ изъ каса и издаваня на рачунъ каса убогимъ жительима.

27.) Данакъ одъ производства и разногъ права уживаня по државнимъ шумама, изузимаюћи суме, кое су добыене одъ продае државны дрва.

28.) Таксе новинара.

29.) Порезъ одъ губерніалны листови.

30.) Таксе дописа у званичне листови.

31.) Одпуштаю се све казни, изречене прописима административнимъ, езекуціонимъ и односећимъ се на нарушенъ мира; наипосле и казни, изречене по прописима гласећимъ о грбовима. Исто ће се тако одпустити казни, изречене надъ онимъ руковательима државногъ иманя, кои нису свога уговорногъ обвезательства испунили, изузимаюћи казни, изречене збогъ рѣаво и недовольно сазиданы зданія и употребляваня лошегъ матеріяма за грађевине; далъ и оне казни, прописане за неудѣйствоване пописе стварій и лица, наипосле и казни збогъ непописиваня земальски усѣва. Одъ свега овогъ изузеће се казни за она лица, коя су руковала државнимъ касамма на корысть приватну и на корысть приватны капиталы.

г) За време до 1. Януара 1856. год.

32.) Опраштаю се оне фишкису принадлежеће трoшарине и трговачки данци, коихъ в куплѣнѣ наредбомъ нашегъ управителногъ савѣта одъ 8. Юнія т. г. обустављено.

33.) Касапскій прирезъ по селима, а исто тако одпуштаю се и казни за недозвољно кланѣ и продаванѣ мяса по селима.

34.) Некій данакъ Еврея, такозванный: данакъ одъ сасуда.

35.) Таксе за патенте, коима се дае дозволенѣ, точити пѣше и држати меане.

36.) Опраштаю се суме, изданае одъ државны каси чиновницима унапредъ на рачунъ нѣове плате, изузимаюћи оне суме, изъ кои ће се имати састояти капиталъ за будућа давана унапредъ на рачунъ плате.

Чланакъ 3.) Ова у предидућимъ чланцима означена олакшаня имаће мѣста само у томъ случаю, ако они, кои државной каси предречене суме давати имаю, немаю одъ државне касе и противотраживаня, и то како у смотрењу на неисплаћене данке, тако исто и у смотрењу оны суме, кое у време издана овогъ манифеста јошть нису быле депозитиране, али кое су сертификатима, државнимъ облигацијама или документима за лифероване потребе войсца год. 1831 ликвидирани (намирене), или кое су суме одъ дужника исплаћене за залогѣ у готовомъ новцу или за залогѣ састоеће се у државнимъ папирима.

— У Петробуршкимъ листовима одъ 5. Септембра управляю г.г. Аркасъ и Новоселскій, предуметельни новогъ и великогъ паробродскогъ дружтва еданъ чланакъ на публику и народъ, у коме чланку разлажу они цѣль, средства и користи свога предузећа и позываю на уписиванѣ.

Подпомаганѣ правительства састояће се првы 10 година изъ 1,675.000 сребрны рубала. Осимъ тога добыће дружтво јошть одъ Фискаса за обдржаванѣ здавнѣя свой 64.000 ср. рубала. Далѣ ће му се уступити едина часть производећегъ се у земљи донски козака антрацита (видъ каменогъ угля); правительство прима на себе 6670 акція у вредности одъ 2 милиона и 1000 сребрны рубала. Савъ процентъ (добытакъ) кои ће за првы 5 година за ове акціе припасти, поклана правительство дружтву. Броднице, канцеларіе и магазини, све ће се то дружтву безплатежно уступити. Пароброди сѣверно-руске поштанске експедиціе продаће се по потреби дружтва и ово неће за првы петъ година на продайну цѣну овы пароброда ни интересъ плаћати. У реченомъ чланку наводи се као особита користь и то, што ће пароброди овогъ дружтва при пловеню у Александрию возити узпутъ и многобройне хаціе за у Свету Гору.

Извозъ руски производа изъ пристаништа црногъ и азовскогъ мора износио год. 1850., 1851. и 1852. одсѣкомъ 33.000.000 сребрны рубала на годину, увозъ пакъ износио е годишнѣ 1.500.000 пудій (18 ока еданъ путь) аи у одеспану, кои се изражава у новчаной сумми, у вредности одъ 2.300.000 ср. рубала годишнѣ.

Оне лаће паробродскогъ дружтва, кое ће далеке путове предуметати, моћи ће свака по 5000 товара по-

сити и моћиће потоме на годину 10000 товара или 213.333.000 ова преносити.

Брой путника између руски пристаништа црногъ мора и Цариграда и Галаца износио е већъ и пре на годину на 20.000. Овай ће се брой садъ яко умложити.

Едномъ речи, изъ свега овогъ види се, да овомъ дружтву при тако снажномъ и знаменитомъ подпомаганю одъ стране државе, пресяйна будућность предстон.

Ц Р Н А Г О Р А .

Съ Пригородске границе пишу „Ост-дайче постъ“—у подъ 4. Септембромъ слѣдуюће:

„Као што е познато, заузели су се конзули, Францускій, енглескій и аустрійскій, кодъ княза Данила за Кучане, зактевали су да се прекипу неприятельства, и покушали су, да путемъ посредованя ову распру утишаю. Писмо, кое е князь Данило односително на зактевано примиріе реченымъ конзулима у Скадаръ оправіо, гласи овако:

„На учинѣне ми предлоге Славногъ Конзулата я самъ као християнинъ готовъ пристати, но само подъ тимъ условіемъ, да се Турци у дѣла мой области не мешаю, и да они побуну, нарочито у Кучанской нахій, не изазиваю и не подпомажу. Кучани нису турски поданица, него што су Турцы бунтовнымъ Кучанима у помоћ дошли. сматрамъ я као нарушенѣ мое области; я самъ подпуно у момъ праву, кадъ се старамъ да свако бунтовно кретанѣ у клици угушимъ. Страно мешанѣ, као што е турско, очевидно е неприятельство противъ мой поданика. Кадъ бы я све незадовольне турске поданике подпомагати хтео, завладала бы у млогимъ провинціјама турскимъ анархія и буна. Я самъ у много згодніе за мене доба. кадъ е Турска у великій рать заплетена была, остао миранѣ у границама моимъ. Я самъ съ почетка послао противъ Кучана само едно незнатно одѣленѣ войске, да миръ и поредакъ повратимъ и међусобне распре уземљи утишамъ. Почемъ е све умирено и почемъ се већъ войска вратила, упали су Турци у Кучанску нахію, палили су и плячкали и чинили насилна и безбожна дѣла. Турци су претворили нахію Кучанску у бойно полѣ и дали су повода саданьной озбильной размирици. Тога ради я желимъ, да Славный консулатъ предложи паши Скадарскомъ, да се штегта, кою су Турци Кучима и Пиперима нанели, накнади.

Да бы се одржанѣ мира и поредка могућимъ учинило, зактевамъ я да Турци Кучане више не раздражую, и далѣ, да сами Кучани између себе остану на миру, да се међу собомъ не крве и свете; ерѣ (бы я у овомъ случаю быо принуђенъ, да свако овако изступленѣ оружаномъ рукомъ угушимъ и казимъ“

Политичкій Прегледъ.

Будући е садъ неапольско пытанѣ постало главно пытанѣ на хоризонту политичкомъ, кое е свима кабинетима дало озбильнога посла, а неке и у велику забуну довело, то неће быти излишно, да течай те размирице

позорнымъ окомъ пропратамо, и што мало пространство о томе явимо.

Мы смо у прошлome брою нашегъ листа напоменути, да ће у „Монитеру“ изаћи едно званично изясненіе о владаню кабинета французскогъ у неапольскомъ питаню; ово изясненіе јоште намъ нѣ „Монитеръ“ довео, а међутимъ и флота јоштъ се нѣ изъ Тулона кренула. — Ово застаивъ и затезавъ дало є 12. Септембра у Паризу поводъ гласу, да ће се можда јоште све на блажии начинъ окончати, и да ће се можда одустати одъ шиланя флоте. На последнѣ дешеше, кое є графъ Валевскій послао у Вириць цару Наполеону, нѣе дошао јоште никакавъ одговоръ. Заключено є, да оно дипломатско лице, кое ће предати кабинету неапольскомъ ултиматъ западни сила, неотиде у Неаполь на флоти, него на простомъ пароброду. Изъ свега дакле овога заключава се, да є војничка демонстрація противъ Неаполя, ако не сасвимъ забачена, а оно баръ одложена.

На свакој се начинъ јоштъ изчекує, да се јоштъ еднимъ покушаємъ ова размирица мирнимъ дипломатскимъ путемъ расправи, и велика се надежда полагає на долазакъ аустрійскогъ посланика при неапольскомъ двору, ђенерала Мартини-а, кои ће предати краљу Фердинанду едно своеручно писмо цара аустрійскогъ.

Досады се пакъ јоште ништа нечує, што би показивало какво попуштавѣ одъ стране Неаполя, шта више, неапольско правителство као да є садъ рѣшителнѣ и на odporъ спремнѣ, него икада. Едномъ хамбуржкомъ листу пишу изъ Беча о томе слѣдујоће:

„Упечатавъ, кои су најновиє париске вѣсти о предстоѣмъ одлазку французско-енглеске флоте у Неаполь произвеле у нашимъ круговима бечкимъ, тешко се дає описати. Премда є пре неки данъ поднесена бечкомъ двору нота тилбрийскогъ кабинета (сирѣчь французскогъ), која доста одсѣчнимъ и рѣшителнимъ слогомъ разлаже одношенѣ Француске према неапольскомъ двору, то се ипакъ нѣе нико ни у сну надао опасной флотской демонстраци, која є тако брзо за речевомъ истомъ ишла. Прва послѣдница ове неочекиване вѣсти было є то, да є аустрійскій посланикъ при неапольскомъ двору, ђенералъ Мартини, кои се јоште неко време у Бечу бавити хтео, хитно преко Триеста у Неаполь одпутовао, да тамо по налогу свога двора јоште последнѣи путъ покуша посредовати, како бы се, ако є икако могуће, одклонила грозећа Неаполю опасност. ђенералъ Мартини снабђивенъ є за овай случай са пространимъ пуномоћіама и особитимъ настављеніама.“

„У исто време“, продужава даљ овай бечкѣи дописатель, „дознає се съ више страна и изъ поузданы извора, да аустрійскій дворъ спрема едну ноту за дворе западни сила, у којој ће точно и потанко разложена бити одговорностъ, коју западне силе наглимъ своимъ поступаніемъ съ дворомъ неапольскимъ на себе навлаче. Па по свој прилици неће остати единствено при голоме умышлянио речене ноте, него ће Аустрїа овимъ походомъ западниѣ флоте бити постављена у неприятнѣи положай, да се и одъ свое стране лати ратны припрема и демонстрація. Ове пакъ припреме, кое бы се у првѣи ма састојале само у военомъ спремачу у унутрашности царства и у приумложено аустрійске војске у Италији, доста неће нимало томе приносати, да утишаю духъ узбуђены и раздражены западни сила. Ако

бы дакле хтели са већомъ извѣстности заключавати на даљѣи темѣ ове веома незгодне распре, валя намъ пре свега изчекивати долазакъ г. Мартини-а у Неаполь и сазнати резултатъ нѣговогъ тегибногъ дѣйствованя. Знаменита лица изъ виши дипломатски кругова, проричу да ће краљ неапольскій Фердинандъ или попустити или одступити съ престола.“

„Западне силе као да на то последнѣ, сирѣчь оставку краљву на престолъ, највећма и смѣраю, а судећи по некимъ знацима, дає се съ приличномъ вѣроятности заключавати, да оставка краля Фердинана на ползу херцога Калабрійскогъ небы ни кодъ аустрійскогъ двора на odporъ ишла. Изъ цѣлогъ досадашнѣгъ течаия и наглогъ и опасногъ развїаня неапольске размирице све се яснѣе увиђа, да баронъ Хибнеръ нѣе по послу дипломатскомъ отишао быо у Неаполь; єрь бы у томъ случаю тилбрийскій кабинетъ по својој признатой умѣрености зацѣло изчекивао успѣхъ овогъ посланства, кое се досады ни у Паризу ни у Бечу небы јоштъ могао знати, претрпїо бы се, велимо, дворъ французскій, пре него што бы се споразумѣо съ Енглескомъ о заключенимъ одсуднимъ мѣрама.“

Изъ цѣлогъ умствованя овогъ бечкогъ дописателя ясно ће свакој увидити превелику важностъ овогъ питаня; єрь кадъ се већ садъ починю велике силе презати и съ озбиљнимъ окомъ пратити почетацъ ове дипломатске олуине, онда ко зна, шта бы се јоштъ могло породити, кадъ бы дошло до рата, у комъ бы се врло лако могли сьударити интереси и оны држава, кое су засады у највећемъ прїательству и слогѣ. Ратъ на италийской земљи имао бы превеликѣи утицај на лако запальивѣи духъ овогъ народа, кога бы се тежня са тежнѣомъ Европе часъ унакрестъ пресекала, часъ упоредъ ишла, часъ пакъ свака своимъ правцемъ пошла.

О положою пакъ разны партаи у унутрашности неапольске краљвине доноси намъ „Ендепандансъ белжъ“ по писму едномъ изъ Неаполя слѣдујоће занимљиве поединости:

„Судбина краля Фердинанда зависи одъ овога двоєгъ: одъ владаня войске и одъ владаня Лазарона (најниже класе неапольскогъ жительствова). Духъ и разположенѣи войске нико неможе точно опредѣлити; но зато ипакъ нетреба сметнути съ ума, да є краљ у најнезгоднѣимъ околностима и пламтећој буни год. 1848. и 1849. быо у станю, единствено съ войскомъ наново завладати бунтовномъ Сициліомъ. Неки са стране надаю се можда да ће войска одъ краля однасти, но краљ се са свое стране тврдо на ню осланя. Што се пакъ тиче Лазарона, они су краљу сасвимъ, душомъ и срцемъ одани. Среднѣ класе жительствова бое се, да ће краљ у случаю каквогъ бунтовногъ кретаня у самоме Неаполю напустити на престолнѣи градъ ове Лазароне. У томе дакле погледу нема се краљ ничега бојати.“

Осимъ тога има у Неаполю јоштъ две партає: партає уставна и партає, која жели одступанѣи краля одъ престола на ползу херцога Калабрійскогъ (ову титулу носе престолонаслѣдни принцеви неапольске краљвине). Обе ове партає садъ су се сложили и нѣни су приврженици највиши и најбогатѣи племићи. У Неаполю разнела се вѣсть о предстоѣмъ страномъ посредованю. Народъ се мало узруаю, но ово є одъ незнатне важности. Полиція строго бди и мотри на Енглезе, кои у Неаполю живе.

О Г Л А С И

(3—3) Судъ Округа Гургусовачкогъ, обзнае свакоме кога се тиче, да е на основу 199. §. грађанскогъ поступка судейскогъ, стециште надъ цѣлымъ покретнымъ и непокретнымъ иманѣмъ почившегъ Петра Вельковића изъ Гургусовца отворено; и зато се свакій, кои бы што одъ покойника ма коимъ правомъ тражити имао, овимъ позыва, де се до 4. дана мѣсеца Октобра 1856. године, са своимъ потраживанѣмъ и доказима, кое о томе има, суду овомъ прияви; ерѣ у противномъ случаю Судъ ће масу ову по приявлѣнымъ и оправданнымъ тражбинама расположити, и свакога кой бы што у исту масу положити имао, безъ призрѣнїа на нѣгово неприявлѣно право, по коме бы онъ што одъ реченогъ Покойника примати имао, на исплату принудити.

№ 2924. Изъ засѣданїа Суда Округа Гургусовачкогъ 22. Августа 1856. год. У Гургусовцу.

ПОЗЫВЪ.

(3—3) Јованча Марковићъ кафеџїа овдаш. тужїо е Стоилька Јовановића изъ Куманова у Турској но у вароши овой трговиномъ занимаюћегъ се за 2000 гр. чарш. дуга; па како е Стоилько незнано куда тумарио: то Судъ Округа Гургусовачкогъ на основу §. 689. Закона Судейскогъ Поступка наименовао е реченомъ Стоильку заступника, Писара свога Г. Мїанла Дамяновића; о чему Стоилька овимъ извѣштава и позыва, да му двадесетъ другогъ Октобра тек. г. предстае; ерѣ ће у противномъ случаю Судъ спорный предметъ са поставлѣнимъ заступникомъ предузети и окончати.

Дано изъ засѣданїа Суда Округа Гургусовачкогъ № 3136. 5. Септембра 1856. у Гургусовцу.

(3—3) Како е стѣциште надъ масомъ сумашедшегъ Станка Јовановића калайџїе изъ Гургусовца отворено, то Судъ Округа Гургусовачкогъ позыва свакогъ оногъ, кои бы што одъ реченогъ Станка ма коимъ правомъ тражити имао, да му се до четвртога Октобра 1856. год. прияви а уедно овимъ обзнае свима да нико са сумашедшимъ Станкомъ ника-

кове уговоре неправи, нити му што повѣрава, ерѣ нећеду предъ Судомъ уважити се.

№ 2949. Дано изъ засѣданїа Суда Округа Гургусовачкогъ 21. Августа 1856 год. У Гургусовцу.

ХАЙНРИХЪ ХИРШЛЪ

тапещиреръ и трговацъ са собнимъ намештаемъ у зданїю кодъ

„Б л е н а“

препоруче п. н. публикуму свое велико новоснабдѣнено сместиште еспапа састоје се изъ свакогъ рода тапещирскогъ и столарскогъ посла по найновїой бечкой форми (фасону), и къ томе па изборъ много огледала одъ сваке форме. Осимъ тога прима онъ све тапещирске послове како нове тако и старе, и обећава се на задовольство израдити; а исто тако найточнїе одправля и сваку наручбину свога еспапа у внутреность. (3—7)

Членъ Совѣта г. Г. Вельковичъ.

дае подъ кирїю еданъ квартиру са 4 собе, куйномъ, подрумомъ и бунаркомъ у авлїи. Ко жели узети одъ Митрова дне нека се яви погодбе ради.

Долуподписаный продаемъ изъ слободне руке мой на Теразиї наодећїй се плацъ, на коме 3 дућана съ лица са 3 собе за истима, постое; притомъ има у авлїи 1 соба съ куйномъ и 2, подрума помала, 1 шупа прилично велика и бунаръ. Поменутий плацъ наоди се до кафане госп. Милутина Петровића пензионираногъ Совѣтника, звана Јосифова кафана.

ДИМИТРИЕ Ђ. ГЛАВИНИЊЪ.

Бдна госпоя шетаюћи се по Калемейдану изгубила е едну драгоцѣну иглу бисеромъ окићену. Ко е нађе нека донесе учредничеству Ш у м а д и н к е, пакъ ће добыти леу награду.

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Округа Валѣв. надъ масомъ а) почив. Аксентїа Милошевића изъ Диваца, бећара, 6. Октобра; б) поч. Уроша Тодоровића изъ Осечине, 3. Октобра.

2. При Суду Округа Крагуев. надъ иманѣмъ поч. Яне супруге одбегшегъ Исаила Стойковића изъ Крагуевца до 8. Октоб.

3. При Суду Округа Крушев. надъ масомъ поч. Василя Коматовића изъ В. Трстеника, 28. Септембра.

4. При Суду Округа Пожарев. надъ масомъ пок. Мойсила Ђремића изъ Велика Лаола, 5. Октобра.

5. При Суду Округа Чачанск. надъ иманѣмъ поч. Јована Јовичића изъ Лиса, до 3. Октобра.

6. При Суду Округа Ягодинск. надъ иманѣмъ пок. Станка Стаменковића, меавџїе Лугом ирскогъ, до 1. Октобра

7. При Суду Округа Ђупријск. надъ иманѣмъ а) поч. Неше Стояновића изъ Стриже, до 4. Окт. б) презадуженогъ Николе Илїића изъ Свилаевца, до 8. Октобра.

8. Одъ Суда вар. Београда позива се Стоилько Миленковићъ, ћурџїа, да до 2. Юнїа 1857. Суду предстане и свои 117 гроша и 30 пара прими, или баръ се яви гди обитава.

Продаваће се на лицитацїи:

1. У Чумићу Округа Крагуев. добра Уроша Раичића, 30. Септ. 1. и 2. Окт.

2. У Пожаревцу добра Алексе Костића, 1. 2. и 3. Октобра.

3. У Палежу кућа Марице удовице поч. Радована Василѣвића, а доцнїе Бранка Милосавлѣвића, 5. 6. и 7. Октобра.

4. У Неготини, различна добра Радула Мишковића, 8. 9. и 10. Октобра.

5. У Параћину, добра поч. Стевана Станковића, 21. 22. и 24. Септ.

У Београду даваће се подъ аренду на три године одъ Митрова дне два дућана подъ Рускимъ конзулатомъ постоећа, 24. 25. и 26. Септем.

Монастирь В и т о в н и ц а у Пожаревачкомъ Округу, дае подъ закупъ свою крчму и продавницу путемъ явне лицитацїе, коя ће се држати у селу Свиньїи, у срезкой кући, 24. 25. и 26. ов. м. Септембра 1856. Ко има волю закупити речену крчму и продавницу, некъ се у означене дане нађе у Срезкой кући.

Изъ Канцеларїе Конзисторїе Архидїеџезе Београдске К. № 788. (1—3)